na rádiovou stanici obsluze telefonem. Takto přijaté signály se zapisují do staničního zápisníku a ihned se odesílají.

Přijaté signály se ihned odesílají adresátu telefonem, dálnopisem nebo signálními prostředky a teprve potom se vyplňují ostatní údaje s poznámkou, kdy a komu byl signál předán.

79. Při dvoukanálovém provozu se vedou u rádiové stanice dva staniční zápisníky.

Při radiodálnopisném provozu ze stanice je dovoleno provádět zápis do staničního zápisníku rádiové stanice jako při provozu klíčem; dálnopisnou papírovou pásku je přitom dovoleno vlepovat do staničního zápisníku.

80. U rádiových stanic s fonickým provozem se zápisem na magnetofon se vedou ve staničním zápisníku údaje o době, kdy byl provoz s magnetofonovým zápisem veden.

81. Denní kontrolu zápisů ve staničních zápisnících vykonávají na přijímacích střediscích velitelé směn a na samostatných rádiových stanicích velitelé rádiových stanic. Spojovací náčelníci a jimi pověřené kontrolní orgány kontrolují stav staničního zápisníku při každé kontrole rádiové stanice.

Při prohlídce staničních zápisníků nutno věnovat zvláštní pozornost čitelnosti, správnosti a úplnosti zápisů o dopravě telegramů, zpráv, povelů a signálů.

Po kontrole staničního zápisníku musí být proveden zápis o prohlídce s uvedením všech závad, které byly zjištěny.

82. Po skončení směny (nebo po 24 hodinách) zaznamená obsluha pojítka do staničního zápisníku tzv. výkaz práce za směnu (24 hodin), v němž uvádí:

— počet došlých telegramů, zpráv a signálů,
— počet odeslaných telegramů, zpráv a signálů,
— počet neodeslaných telegramů, zpráv a signálů (s udáním příčiny),
— počet neuskutečněných spojení a důvod,
— počet zpožděných telegramů a signálů (s uvedením příčin),
— dobu provozu v hodinách (jen u stanic bez počitadla),
— provozuschopnost pojítka.

Spolu s údajem o počtu neodeslaných telegramů uvede radista jejich čísla a série.

83. K usnadnění zpracování „Výkazu práce za směnu" a k dosažení lepší přehlednosti je možno podtrhávat údaje o došlých telegramech, zprávách a signálech ve staničním zápisníku červenou tužkou, odeslané telegramy modrou a průchozí zelenou tužkou.

84. Celková doba provozu pojítka za jeden měsíc se zapíše do záznamníku stanice nejpozději do třetího dne následujícího měsíce.

85. Zápis o odevzdání a převzetí služby se ve staničním zápisníku uskuteční takto: do první rubriky staničního zápisníku se na příslušný řádek napíše čtyřmístně čas. Ve čtvrté rubrice se napíší údaje o stavu spojení se všemi účastníky (např. stanicemi rádiové sítě) a údaje podle bodu 82.

Odevzdávající a přebírající službu se podepíší.

86. Popsané staniční zápisníky se uschovávají na rádiové stanici po dobu tří měsíců. Telegramy podané telefonicky, průchozí telegramy a kontrolní páska se uschovávají 3 dny. Po uplynutí doby se staniční zápisníky a telegramy komisionálně zničí.

87. Na obalu staničního zápisníku pod předtisk „Staniční zápisník" se napíše název stanice, u které se zápisník vede. Rovněž se zde uvede datum, kdy byl zápisník vzat do používání, tj. „otevřen", a kdy byl popsán — „uzavřen".

88. Za správné vedení staničních písemností odpovídá velitel rádiové stanice.

ČÁST IV

TELEGRAFNÍ PROVOZ

Hlava 1

Všeobecná ustanovení

89. Telegrafní provoz se uskutečňuje podle jednotných pravidel, jimiž jsou jednotlivé způsoby dopravy přesně stanoveny.

90. Pro provoz rádiových stanic se zpracovávají provozní údaje, které zahrnují kmitočty (volací, pracovní), volací znaky, rozvrh relací, písemnosti pro prověřování rádiových stanic a další údaje potřebné pro dopravu telegramů, zpráv, signálů a pro uskutečnění hovorů.

91. Provoz v rádiových sítích a na rádiových směrech se uskutečňuje pomocí volacích znaků. **Při dobré slyšitelnosti se uskutečňuje rádiový provoz pokud možno bez volacích znaků.**

Podle charakteru provozu se přidělují rádiovým stanicím tyto druhy volacích znaků:

— vlastní volací znaky (každé rádiové stanici je přidělen jeden volací znak),

— směrové volací znaky (jeden volací znak) slouží pro dvojici rádiových stanic, které spolupracují buď na rádiovém směru nebo v rádiové síti,

— kombinované volací znaky (řídicí rádiové stanici se přidělí tolik volacích znaků, kolik je podřízených rádiových stanic v rádiové síti; každá podřízená rádiová stanice má svůj volací znak; při provozu s každou podřízenou rádiovou stanicí používá řídicí rádiová stanice vždy jiný volací znak),

— oběžníkové volací znaky (přidělují se řídicí rádiové stanici nebo zvlášť určeným rádiovým stanicím pro odesílání telegramů nebo zpráv oběžníkem),

— skupinové volací znaky (každá rádiová stanice má několik volacích znaků, jichž používá libovolně nebo podle nařízení spojovacího náčelníka),

— stálé volací znaky (přidělují se rádiovým stanicím náčelníků a velitelů pro uskutečnění vstupu do rádiových sítí a směrů podřízených).

92. Rádiové spojení se organizuje na rádiových směrech nebo v rádiových sítích.

Rádiový směr je takový způsob spojení mezi dvěma náčelníky (veliteli, štáby), při němž u každého náčelníka je rádiová stanice pracující s rádiovými údaji pro tento směr.

Rádiová síť je takový způsob spojení mezi několika náčelníky (veliteli, štáby, hlídkami apod.), při němž u každého náčelníka je rádiová stanice pracující s rádiovými údaji pro tuto síť.

Na každém rádiovém směru nebo v každé rádiové síti je rádiová stanice, která zabezpečuje spojení nadřízenému náčelníkovi (veliteli), **řídicí rádiovou stanicí**. Ostatní rádiové stanice jsou podřízené.

V součinnostních rádiových sítích (směrech) určuje řídicí rádiovou stanici náčelník (velitel), který organizuje součinnostní spojení. Povinností řídicí rádiové stanice je sledovat dodržování provozních pravidel a pokynů, dbát na kázeň podřízených rádiových stanic a usměrňovat rádiový provoz. Řídicí rádiová stanice má právo vytýkat nedostatky podřízeným rádiovým stanicím.

Požadavky řídicí rádiové stanice jsou povinny plnit všechny podřízené rádiové stanice.

93. Před zahájením rádiového vysílání je radista povinen přesvědčit se odposlechem, není-li na volacím (pracovním) kmitočtu veden provoz vlastními stanicemi. Vysílání telegrafním klíčem je třeba provádět přesně, rytmicky a rychlostí odpovídající schopnostem radisty protější rádiové stanice. Rychlé a málo srozumitelné vysílání vede k omylům, chybám, čímž se snižuje rychlost rádiového provozu.

K vyžádání zvětšené rychlosti vysílání protější rádiové stanice používají radisté služební zkratky „QRQ“, ke zpomalení vysílání pak služební zkratky „QRS“.

Opakující se osobité zvláštnosti ve vysílání klíčem a odchylky od provozních pravidel ulehčují práci nepřátelskému

rádiovému průzkumu. Radisté bez dostatečného výcviku a provozních znalostí a radisté neukáznění **nesmějí** být připuštěni k **samostatnému** vysílání na rádiové stanici.

Radista musí mít neustále na paměti, že nepřítel soustavně odposlouchává rádiový provoz a zaměřuje rádiové stanice. Počet správných zaměření bude tím menší, čím kratší bude vysílání rádiových stanic.

ANI JEDEN ZBYTEČNÝ ZNAK, ANI JEDNA ZBYTEČNÁ VTEŘINA VYSÍLÁNÍ. Tento požadavek platí pro každého radistu bez výjimky.

94. Kvalita rádiového spojení se hodnotí podle slyšitelnosti a srozumitelnosti signálů účastníků.

Dotazy na slyšitelnost a sdělování vzájemné slyšitelnosti se však zásadně neprovádějí, pokud je příjem dobrý („QSA 4"). Při špatných podmínkách spojení (po výměně přístrojů, antén, změně výkonu, kmitočtu nebo druhu provozu) se vysílají sdělení o slyšitelnosti jen v případě nezbytné nutnosti.

95. Oprava špatně vyslané skupiny se uskutečňuje tak, že radista vyšle znak „OMYL" (řada teček — více než šest) a opakuje chybně vyslanou skupinu. Obdobným způsobem se přerušuje vysílání při duplexním a poloduplexním provozu, kdy pro přerušení vysílání protější rádiové stanice je možno též použít zkratky „BK". Nepodaří-li se dosáhnout přerušení vysílání protější rádiové stanice ani po třech pokusech, pokračuje radista v příjmu až do první provozní přestávky a pak si vyžádá opravu.

96. Došlé telegramy musí být zapsány úhledně a čitelně. Skupiny v textu telegramu se oddělují mezerami.

97. Je-li třeba přerušit na krátkou dobu vysílání telegramu, použije se zkratky „AS" s uvedením délky přestávky.

Pro obnovení vysílání se použije zkratky „NW =" a opakuje se poslední vysílaná skupina.

Hlava 2

Navázání rádiového spojení telegrafií

98. Nemá-li rádiová stanice k odeslání žádnou zprávu, je přípustné navázat rádiové spojení jen v těchto případech:

— na zvláštní rozkaz spojovacího náčelníka,

— při prověrkách rádiového spojení, není-li nařízen jiný způsob. Při oboustranném rádiovém spojení se považuje spojení za navázané, obdrží-li rádiová stanice odpověď na volání a potvrdí-li, že tuto odpověď slyší.

Volání pro navázání spojení se uskutečňuje podle těchto pravidel:

Pořadí vysílání	Při použití vlastních volacích znaků	Při použití směrových a kombinovaných volacích znaků
— volací znak volané rádiové stanice	1krát	—
— zkratka „DE"	1krát	—
— volací znak vlastní rádiové stanice	1krát	1krát
— zkratka pro přechod na příjem „K"	1krát	1krát

Odpověď se vysílá takto:

Pořadí vysílání	Při použití vlastních volacích znaků	Při použití směrových a kombinovaných volacích znaků
— volací znak vlastní rádiové stanice	1krát	1krát
— zkratka pro přechod na příjem „K"	1krát	1krát

Jakmile řídící rádiová stanice obdrží odpověď na volání potvrdí je služební zkratkou „R". Toto potvrzení se vysílá zpravidla zvlášť každé rádiové stanici.

99. Příklady navázání rádiového spojení:

a/ Na rádiovém směru s použitím vlastních volacích znaků

KAR	NDU
NDU DE KAR K	
	NDU K
KAR R K	

Při použití směrového volacího znaku se obě stanice představují směrovým volacím znakem.

b/ V rádiové síti s použitím vlastních volacích znaků

KAR	NDU	ASO
NDU ASO DE KAR K		
	NDU K	
KAR R K		
		ASO K
KAR R K		

c/ V rádiové síti s použitím směrových volacích znaků

← LUK →		
← RAK →		
LUK K		
	LUK K	
LUK R K RAK K		
		RAK K
RAK R K		

Použijeme-li směrových volacích znaků v rádiové síti, podřízené rádiové stanice mezi sebou nepracují. Navázání spojení i provoz se vede jako na dvou rádiových směrech „LUK" a „RAK".

d/ V rádiové síti s použitím kombinovaných volacích znaků

BRI ← → HOR		
SUR ← → MAR		
BRI K		
	HOR K	
BRI R K SUR K		
		MAR K
SUR R K		

Bylo-li voláno několik rádiových stanic, odpovídají n volání ve stejném pořadí, v němž byly volány. Nemá-l volaná stanice k odeslání telegram (zprávu, signál), dává-li odpověď na volání, nikdy nepoužívá zkratel „QRU", „NIL", „ZNN".

100. Při prvním volání (navazování spojení) (dále tak po více než hodinové přestávce v provozu, za silného ruše ní, změně kmitočtu apod.) se používá prodlouženého volání Prodloužené volání se uskutečňuje podle těchto pravidel

Pořadí vysílání	Při použití vlastních volacích znaků	Při použití směrových a kombinovaných volacích znaků
— volací znak volané rádiové stanice	3krát	—
— zkratka „DE"	1krát	—
— volací znak vlastní rádiové stanice	2krát	3krát
— zkratka pro přechod na příjem „K"	1krát	1krát

Odpověď na první volání:

Pořadí vysílání	Při použití vlastních volacích znaků	Při použití směrových a kombinovaných volacích znaků
— volací znak volané rádiové stanice	3krát	—
— zkratka „DE"	1krát	—
— volací znak vlastní rádiové stanice	2krát	3krát
— zkratka pro pro přechod na příjem „K"	1krát	1krát

101. Příklady navazování spojení s prodlouženým volánim

a/ S použitím vlastních volacích znaků

K A R	N D U	A S O
NDU NDU NDU DE KAR KAR K		
	KAR KAR KAR DE NDU NDU K	
KAR R K		

V rádiové síti navazuje radista řídící rádiové stanice spojení s ostatními rádiovými stanicemi stejným způsobem.

b/ S použitím směrových volacích znaků v rádiové síti

← L U K →		
← R A K →		
LUK LUK LUK K		
	LUK LUK LUK K	

LUK R K		
RAK RAK RAK K		
		RAK RAK RAK K
RAK R K		

Použijeme-li směrových volacích znaků v rádiové síti, podřízené rádiové stanice mezi sebou nepracují. Řídící rádiová stanice navazuje spojení postupně se všemi podřízenými rádiovými stanicemi.

c/ S použitím kombinovaných volacích znaků v rádiové síti

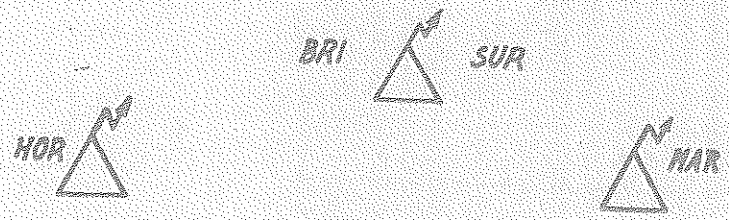

BRI ← → HOR SUR ← → MAR		
BRI BRI BRI K		
	HOR HOR HOR K	
BRI R K		
SUR SUR SUR K		

		MAR MAR MAR QSV K
SUR VVV (10—15 vt.) K		
		MAR QSA 3 K
SUR R K		

Prodloužené volání i odpovědi na volání se mohou opakovat i vícekrát (maximálně však 3krát) při dodržení stanovených pokynů pro vysílání. V tomto případě se však zkratka pro přechod na příjem („K") vyšle až po posledním volání a po skončené odpovědi na volání.

Jsou-li podmínky pro rádiové spojení ztíženy, mohou rádiové stanice požádat o vysílání pro vyladění kódem „QSV". V tom případě může volaná rádiová stanice vysílat písmeno „V" 10 až 15 vteřin a potom se odpovídá na volání určeným způsobem.

102. Na rádiovém směru při dobré slyšitelnosti a živém provozu se uskutečňuje volání zkráceným způsobem, při němž používá volající rádiová stanice jen vlastní volací znak. Odpověď na volání je bez použití volacích znaků.

K A R	N D U
KAR K	
	K
R K	

103. Neodpovídá-li volaná rádiová stanice na volání do jedné minuty a je-li odposlechem ověřeno, že nepracuje s jinou rádiovou stanicí, je přípustné opakovat volání celkem třikrát.

Nedostane-li radista odpověď ani na třetí volání, učiní

poznámku ve staničním zápisníku a provádí další volání v intervalech.

104. Není-li spojení navázáno do pěti minut, uskuteční se další volání jen na výslovný pokyn velitele rádiové stanice (velitele směny).

Hlava 3

Doprava telegramů a zpráv telegrafií

105. Telegramy se mohou vysílat jak s předcházející nabídkou a s obdržením souhlasu k příjmu, tak i bez nich. Nabídka telegramů se uskutečňuje podle těchto pravidel:

Pořadí vysílání	Při použití vlastních volacích znaků	Při použití směrových a kombinovaných volacích znaků
— volací znak volané rádiové stanice	1krát	—
— zkratka „DE“	1krát	—
— volací znak vlastní rádiové stanice	1krát	1krát
— služební zkratka „Mám telegram . .“	1krát	1krát
— zkratka pro přechod na příjem „K“	1krát	1krát

Série telegramu se uvádí v nabídce jen tehdy, jde-li o telegram označený sérií.

Rádiová stanice, která přijala nabídku telegramu, oznamuje souhlas k příjmu takto:

— volací znak vlastní rádiové stanice = 1krát,
— služební Q-kód „Jsem připraven“ („QRV“) nebo zkratku „Obnovte vysílání“ („GA“) = 1krát,
— zkratku pro přechod na příjem („K“) = 1krát.

106. Jakmile rádiová stanice dostane souhlas k příjmu, vysílá se telegram následujícím způsobem:
— volací znak vlastní rádiové stanice = 1krát,
— číslo telegramu = 1krát,
— počet skupin = 1krát,
— datum (bez uvedení měsíce) = 1krát,
— dobu podání telegramu (hodiny, minuty) = 1krát,
— zkratku „Rozděl“ = 1krát,
— sérii telegramu (určeným způsobem, je-li uvedena) = = 1krát,
— adresu (určeným způsobem, je-li uvedena) = 1krát,
— zkratku „Rozděl“ = 1krát,
— text telegramu = 1krát,
— zkratku „Rozděl“ = 1krát,
— podpis (určeným způsobem, je-li uveden) = 1krát,
— zkratku pro přechod na příjem („K“) = 1krát.

Není-li na telegramu uveden podpis, služební zkratka „Rozděl“ se za textem nevysílá.

Složení hlavy telegramu (příklad): 12 = číslo telegramu, 32 = počet skupin, 10 = datum bez uvedení měsíce, 1000 = doba podání telegramu (hodiny, minuty), 89 = označení série, NDU 26 = adresa (uvádí se výjimečně). Adresa a podpis jsou v textu telegramu. Způsob označování série a adresování telegramů se uvádí v nařízení pro spojení.

107. Potvrzení příjmu telegramu se uskutečňuje podle těchto pravidel:
— volací znak vlastní rádiové stanice = 1krát,
— služební zkratka „Potvrzuji příjem“ („R“) = 1krát,
— číslo telegramu = 1krát,
— zkratka pro přechod na příjem („K“) = 1krát.

108. Je-li podán na rádiovou stanici telegram k odeslání a nebylo-li navázáno dosud spojení, je třeba:

— nabídku telegramu uskutečnit současně s voláním účastníka,

— souhlas pro příjem dát s odpovědí na volání.

Navázání spojení na rádiovém směru se současnou nabídkou a odesláním telegramu při použití vlastních volacích znaků:

K A R	N D U
NDU NDU NDU DE KAR KAR QTC 89 K	
	KAR KAR KAR DE NDU NDU QRV (GA) K
KAR 12 32 10 1000 = 89 NDU 26 = text = KAR 26 K	
	NDU R 12 K

109. Nabídka a odeslání telegramu jedné rádiové stanici v rádiové síti za použití směrového volacího znaku:

← LUK →		
	← RAK →	
LUK QTC 89 K		
	LUK QRV (GA) K	
LUK 12 32 10 1000 = 89 = text K		
	LUK R 12 K	

Neobdrží-li rádiová stanice na třikrát opakovanou nabídku s intervalem 10 až 15 vteřin odpověď, je radista povinen vyslat telegram bez souhlasu k příjmu; učiní však o tom poznámku ve staničním zápisníku a hlásí to svému nadřízenému.

110. Vysílání telegramu bez souhlasu k příjmu s použitím směrových volacích znaků:

O P L
OPL QTC 73 K
(neodpovídá)
OPL QTC 73 K
(neodpovídá)
OPL QTC 73 K
(neodpovídá)
OPL OPL OPL QTC 12 28 10 1300 = 73 = text K

Potvrzení takto vyslaného telegramu se vyžaduje po obnovení oboustranného spojení takto: OPL R 12 ? K.

Uvedený případ se může stát při poruše na vysílači přijímající rádiové stanice.

111. Vysílání telegramů při vzájemné nabídce s uvedením série:

Má-li rádiová stanice k odeslání telegram (zprávu) se sérií a nabízí-li jí protější rádiová stanice telegram bez série, provede nabídku s uvedením série a vyšle telegram přednostně.

B R I	H O R
BRI QTC K	
	HOR QTC 45 K

BRI GA K	
	HOR 12 155 18 1430 = 45 = text = QRV K
BRI R 12 = 17 215 10 1350 = text K	
	HOR R 17 K

Volaná rádiová stanice nedává tedy po obdržení nabídky souhlas k příjmu, avšak nabídne telegram se sérií a teprve až po jeho odeslání dá souhlas k příjmu „QRV" („GA").

Mají-li oba účastníci telegramy stejné série, provádí se jejich doprava střídavě po jednom nebo několika telegramech. **Přednostně vysílá své telegramy řídicí rádiová stanice.**

Je-li nezbytné vyslat telegram rádiové stanici, která pracuje s jiným účastníkem, nečeká radista na ukončení dopravy, nýbrž ji zavolá v první provozní přestávce a nabídne jí telegram s uvedením série.

Radista, který obdrží nabídku telegramu vyšší série, je povinen vyslat rádiové stanici, s níž předtím vedl provoz, služební zkratku „AS" a rádiové stanici, která učinila nabídku, dát souhlas k příjmu.

Vysílá-li volaná rádiová stanice nebo přijímá-li od jiné rádiové stanice telegram stejné série, odpoví na nabídku stejné série služební zkratkou „OK AS"; jakmile skončí vysílání nebo příjem uvedeného telegramu, vyšle souhlas k příjmu nabízeného telegramu.

112. Nabídka a odeslání telegramu s úplným opakováním (zpětná kontrola):

K A R	N D U
NDU DE KAR QTC K	
	NDU QRV K

KAR 14 48 18 1645 = text = RPT K	
	NDU 14 48 18 1645 = text K
KAR OK K	

Zpětná kontrola telegramu se uskutečňuje tak, že před zkratkou přechodu na příjem („K") se vyšle „Rozděl RPT". Zpětnou kontrolu telegramu činí radista buď na pokyn podatele, nebo podle vlastního uvážení (například předpokládá-li, že následkem rušení nebude zajištěn bezchybný příjem).

Radista, který odeslal telegram, kontroluje při jeho opakování správnost příjmu. Objeví-li se v telegramu chyby, přeruší účastníka (při provozu na dvou kmitočtech) a chyby opraví.

Při simplexním spojení podtrhuje na originále nesprávně přijatá slova (skupiny) a po skončeném opakování vyšle nesprávně přijaté skupiny (slova), jak je uvedeno v hlavě 9 „Vyžadování a vysílání oprav".

Vyžaduje-li se úplné opakování telegramů po linkových pojítkách, vyšle se před zkratkou přechodu na příjem („K") „Rozděl RPT QLN".

Vyžaduje-li se potvrzení přijatého telegramu po linkových pojítkách, musí se před zkratkou „K" vyslat „QLN".

113. Vysílání telegramů při jednostranném spojení a při provozu bez potvrzení:

KAR	NDU
NDU NDU NDU DE KAR KAR QTC 12 45 12 1100 = 67 = text	
NDU NDU NDU DE KAR KAR QTC 12 45 12 1100 = 67 = text +	

Při jednostranném spojení se potvrzení telegramů neprovádí nebo se uskutečňuje po jiných spojovacích kanálech. V tom případě se na konci telegramu místo „K“ vysílá znak „+“.

Při použití směrových a kombinovaných volacích znaků se vysílá jen směrový volací znak nebo kombinovaný volací znak třikrát. Další postup při vysílání telegramu je stejný.

Při jednostranném rádiovém spojení se potvrzení příjmu telegramu nevysílá nebo se vysílá po jiných spojovacích kanálech. Způsob potvrzení v těchto případech se určuje v nařízení pro spojení.

114. Vysílání telegramu s vyžádáním času o doručení telegramu adresátovi:

K A R	NDU
NDU DE KAR QTC 67 K	
	NDU GA K
KAR 16 16 23 1742 = 67 = text = QDC ? K	
	NDU R 16 K (po doručení telegramu adresátovi potvrdí jeho doručení takto: KAR DE NDU QDC 16 1905 K)
KAR OK K	

115. Při oboustranném rádiovém spojení se vysílá na každý přijatý telegram potvrzení o příjmu. Potvrzení se vysílá ihned po správném příjmu bez vyžadování tak, jak je patrno z uvedených provozních příkladů.

Časem odeslání (příjmu) telegramu se rozumí čas potvrzení příjmu telegramu. Nemají-li rádiové stanice po potvrzení telegramu nic k odeslání, zůstávají na příjmu (pokud není nařízeno jinak).

116. Krátké zprávy se vysílají bez hlavy. Úpravu těchto zpráv a způsob jejich vysílání stanoví spojovací náčelník. Je-li zpráva označena číslem, vysílá se obdobně jako telegram s tím rozdílem, že místo celé hlavy se vyšle pouze číslo.

117. Potvrzení příjmu zpráv se uskutečňuje výhradně vysláním zkratky „R“ bez uvedení čísla.

Potvrzení příjmu několika krátkých zpráv vyslaných za sebou v řadě se uskutečňuje vysláním zkratky „R“ s uvedením počtu přijatých zpráv.

Příklad: KAR R 8 K (celkem bylo přijato 8 zpráv).

Byly-li přijaté zprávy číslovány, potvrzení jejich příjmu se uskuteční vysláním zkratky „R“ s uvedením čísel zpráv a doby příjmu první a poslední zprávy.

Příklad: KAR R 7 11 12 1245 1310 K.

Hlava 4

Oběžníková doprava telegramů telegrafií

118. Pro všeobecnou výzvu všech rádiových stanic sítě se používají oběžníkové volací znaky. Vysílat oběžníkové telegramy mohou řídící rádiové stanice a dále jen ty rádiové stanice, které mají přiděleny oběžníkové volací znaky.

Před začátkem vysílání oběžníkového telegramu je nutné se přesvědčit, zda ostatní rádiové stanice nevedou mezi sebou provoz. Teprve potom je možno uskutečnit předběžné volání oběžníkovým volacím znakem.

119. Vysílání telegramu oběžníkem s předběžným voláním za použití vlastních volacích znaků s potvrzením — při oboustranném spojení:

Oběžníkový volací znak: O L X		
K A R	N D U	A S O
OLX OLX OLX DE KAR KAR QTC 64 +	(Neodpovídají, ale připraví se na příjem)	
OLX OLX OLX DE KAR KAR QTC 2 45 16 0940 = 64 = text K		
	NDU R 2 K	
		ASO R 2 K

120. Vysílání telegramů oběžníkem s předběžným voláním za použití směrových volacích znaků:

Oběžníkový volací znak: O L X		
← L U K →		
← R A K →		
OLX OLX OLX QTC 24 +		
	(Podřízené rádiové stanice neodpovídají, připravují se na příjem)	
OLX OLX OLX QTC 6 89 16 1215 = 24 = text K		
	LUK R 6 K	
		RAK R 6 K

Při dlouhých provozních přestávkách, při silném rušení nebo slabé slyšitelnosti se může předběžné volání provádět několikrát, avšak **nesmí trvat déle než dvě minuty.**

Hlava 5

Vysílání telegramů v řadě, vysílání dlouhých telegramů telegrafií

121. Při spolehlivém spojení je dovoleno vysílat několik telegramů v řadě. Při simplexním rádiovém spojení s příjmem sluchem se vysílají jen krátké telegramy.

Při duplexním nebo dusimplexním spojení se vysílání telegramů na obě strany může uskutečňovat nepřetržitě.

Nabídka několika telegramů v řadě se uskutečňuje vysláním služební zkratky „QSG ?".

122. Vysílání tří telegramů v řadě s použitím vlastních volacích znaků:

K A R	N D U
NDU DE KAR QSG 3 ? K	
	NDU QRV K
KAR 7 64 10 0735 = 75 = text = 8 43 10 0735 = 75 = text = 9 87 10 0735 = 16 = text K	
	NDU R 7 8 9 K

Při vysílání několika telegramů v řadě vyšle radista na vysílající rádiové stanici za každým telegramem místo zkrat-

ky pro přechod na příjem („K“) zkratku „Rozděl“ a započne vysílání dalšího telegramu.

Potvrzení správného příjmu telegramů vyslaných v řadě se uskutečňuje vysláním zkratky „R“ a uvedením čísel jednotlivých telegramů najednou.

Při použití směrových a kombinovaných volacích znaků se používá jednoho volacího znaku.

Vysílání dlouhého telegramu při špatných provozních podmínkách za použití vlastních volacích znaků:

KAR	NDU
NDU DE KAR QTC K	
	NDU GA (QRV) K
KAR 15 100 10 0810 = 37 = text (20 GR)? K	
	K
= text (40 GR) ? K	
	K
= text (60 GR) ? K	
	K
= text (80 GR) ? K	
	K
= text K	
	NDU R 15 K

123. Při dopravě dlouhých telegramů se po každých 50 skupinách textu a při špatných podmínkách pro spojení po každých dvaceti skupinách (slovech) vysílá pro kontrolu správného příjmu otazník („?“). Přijímající stanice odpoví při správném příjmu písmenem „K“. Vysílající rádiová stanice vyšle potom zkratku „Rozděl“ a pokračuje ve vysílání telegramu. Tímto způsobem je nutno vysílat každý telegram s více než padesáti skupinami.

Hlava 6

Vysílání průchozích telegramů, rádiová retranslace

124. Vysílání průchozího telegramu se může uskutečňovat v rádiové síti, nemá-li jedna z rádiových stanic s některou rádiovou stanicí sítě přímé spojení (velká vzdálenost, rušení apod.).

Doprava průchozího telegramu je možná i pro jinou rádiovou stanici jiné sítě. Pro tuto dopravu jsou uvedeny pokyny v provozních údajích, anebo se radista informuje o zprostředkování telegramu u spojovacího náčelníka.

Telegramy se mohou vysílat přes mezistanici buď s nabídkou, nebo bez nabídky.

125. **Vysílání průchozího telegramu s použitím vlastních volacích znaků (s nabídkou):**

KAR	NDU	ASO
NDU DE KAR QDA ASO ? K		
	NDU QDA (QRV) K	
KAR 12 45 10 0843 = 89 FM KAR FOR ASO = text K		

	NDU R 12 K	
	ASO DE NDU QTC 89 K	
		ASO QRV K
	NDU 12 45 10 0843 = 89 FM KAR FOR ASO = text K	
		ASO R 12 K
	KAR DE NDU QLL 12 ASO 1015 K	
KAR OK K		

Stane-li se, že rádiová stanice určení přijme tento telegram současně s mezistanicí, vyšle ihned mezistanici potvrzení příjmu, aniž očekává nabídku tohoto telegramu.

Mezistanice sděluje rádiové stanici, které byl telegram původně podán, dobu příjmu telegramu koncovou rádiovou stanicí služební zkratkou „QLL".

Při použití kombinovaných volacích znaků a při dopravě telegramu do jiné rádiové sítě se provoz uskutečňuje takto: telegram je vyslán bez nabídky a volací znaky se při prvním volání opakují třikrát.

126. Vysílání průchozího telegramu s použitím kombinovaných volacích znaků (bez nabídky):

T K P	IVK ← řídicí stanice → DZK	B O L
TKP TKP TKP QTC 12 45 10 0850 = 89 FM TKP FOR BOL = text K		

	IVK R 12 K	
	DZK DZK DZK QTC 12 45 10 0850 = 89 FM TKP FOR BOL = text K	
		BOL R 12 K
	IVK QLL 12 BOL 1120 K	
TKP OK K		

127. Rádiové retranslace se používá pro zabezpečení spojení mezi rádiovými stanicemi, které jsou mimo vzájemný dosah a které jsou k tomu vybaveny potřebným zařízením. Rádiová stanice, která vyžaduje zprostředkování retranslace, použije zkratky „ZZP" („Proveďte retranslaci mého vysílání pro stanici ....") a „ZZK" („Proveďte pro mne retranslaci vysílání stanice ...."). Rádiová retranslace se uskutečňuje telegrafií i fonií v pásmu krátkých i velmi krátkých vln.

128. Navázání spojení a rádiová doprava přes retransiační stanice s použitím vlastních volacích znaků při duplexním spojení (na směrech f1 f2 a f3 f4 je spojení navázáno):

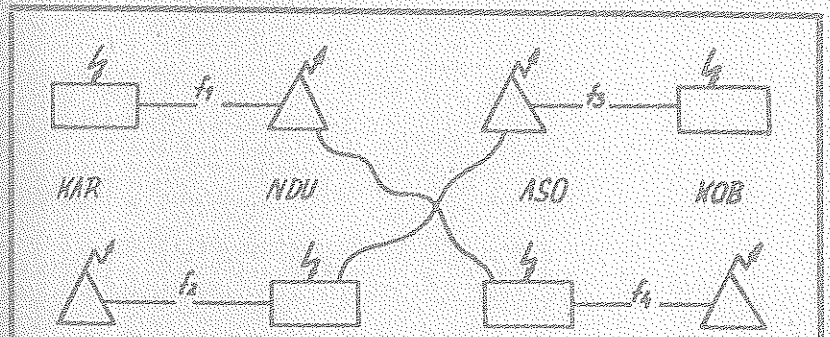

NDU DE KAR ZZP ASN ZZK KOB K		

	NDU AS K	
	KOB DE ASO ZZW NDU ZZG KAR K	
		KOB OK K
	KAR DE NDU ZZJ K KOB DE ASO ZZJ K	
KOB KOB KOB DE KAR KAR QTC K		
		KAR KAR KAR DE KOB KOB QRV K
KAR 12 46 10 1032 = atd. jako na rádiovém směru		

P o z n á m k a : KAR je řídicí rádiová stanice.

129. Na rádiových stanicích, které neumožňují duplexní provoz (vysílač a přijímač nemohou pracovat současně), se retranslace uskutečňuje rovněž pomocí dvou rádiových stanic; obě mají jeden volací znak jako jedna mezistanice, avšak provoz mezi koncovými rádiovými stanicemi je simplexní.

Retranslace na simplexním rádiovém směru:

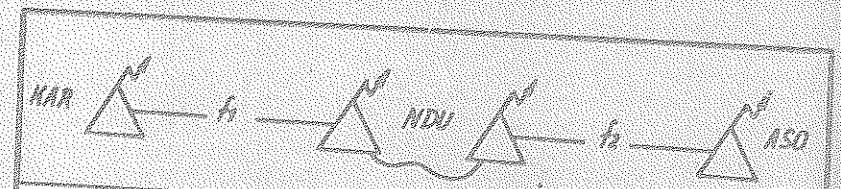

NDU DE KAR ZZP ZZK ASO K		
	NDU AS K	

	ASO DE NDU ZZW ZZG KAR K	
		ASO OK K
	KAR DE NDU ZZJ K ASO DE NDU ZZJ K	
ASO DE KAR QTC K		

Další provoz je stejný jako na simplexním směru. Obsluha na retranslační rádiové stanici sleduje provoz obou koncových rádiových stanic a podle potřeby přepíná přístroje.

Hlava 7

Vysílání signálů

130. Signály se vysílají bez předchozího volání (bez nabídky) a bez souhlasu k příjmu. Signály podané na rádiovou stanici se odesílají bez jakéhokoli zdržení v souhlase s ustanoveními o sériích. Došlé signály se doručují adresátům ihned.

Potvrzení příjmu přijatých signálů se uskutečňuje ihned jejich opakováním.

a/ **Vysílání signálů na rádiovém směru s použitím vlastních volacích znaků:**

K A R	N D U
NDU NDU NDU DE KAR KAR XXX 831 831 K	
	NDU 831 K

Služební zkratka „XXX" znamená pilné sdělení.

Vysílá-li se několik signálů za sebou, každý signál se vyšle dvakrát a oddělí se od předcházejícího signálu služební zkratkou „Rozděl".

b/ **Vysílání signálu v rádiové síti oběžníkem s vyžádáním potvrzení od jedné rádiové stanice:**

Oběžníkový volací znak OLX		
K A R	N D U	A S O
OLX OLX OLX DE KAR KAR XXX 316 316 R ASO K		
	Nepotvrzuje	
		ASO 316 K

c/ **Přerušení telegramu signálem na rádiovém směru:**

K A R	N D U
12065 32015 = XXX 777 777 K	
	NDU 777 K
KAR = 32015 . . . (atd.) K	
	NDU R 18 K

d/ **Přerušení telegramu určeného rádiové stanici NDU a vyslání signálu oběžníkem všem rádiovým stanicím v síti:**

Oběžníkový volací znak O L X		
K A R	N D U	A S O
14673 54871 AS OLX OLX OLX DE KAR KAR XXX 333 333 K		
	NDU 333 K	
		ASO 333 K
NDU DE KAR = 54871 . . . (atd.) K		
	NDU R 17 K	

131. Vyslání údaje o přesném času si může vyžádat kterákoli rádiová stanice sítě služební zkratkou „QTR ?". Chybí-li do celé minuty více než 15 vteřin, radista vyšle zkratku „AS". Několik vteřin před uplynutím celé minuty vyšle dlouhou čáru (v trvání asi 5 vteřin) a tečku, která znamená údaj přesného času.

Vysílání přesného času řídicí rádiovou stanicí sítě oběžníkem:

Oběžníkový volací znak O L X		
K A R	N D U	A S O
OLX OLX OLX DE KAR KAR QTR 1430 AS _____ K		
	NDU OK K	
		ASO OK K

Vstup nadřízeného náčelníka (velitele) do rádiových sítí (směrů) podřízených. Vyvedení podřízené stanice ze sítě na rádiový směr (na jiné provozní údaje)

132. Vyžádá-li si to situace, může nadřízený náčelník (velitel) vstoupit svou rádiovou stanicí do některé z rádiových sítí (směrů) svých podřízených nebo do součinnostní sítě. Není-li v provozních údajích těchto sítí uveden volací znak pro vstup rádiové stanice nadřízeného náčelníka (velitele), určují se některým funkcionářům (velitelům, náčelníkům) **stálé volací znaky**. Tyto stálé volací znaky se uvádějí v nařízeních pro spojení a radisté jsou povinni je znát zpaměti.

Před vstupem do rádiové sítě (směru) musí radista nadřízeného náčelníka (velitele) odposlechem zjistit, zda rádiové stanice mezi sebou nepracují. Vedou-li mezi sebou provoz, musí obsluha rádiové stanice náčelníka (velitele) vyčkat, až některá ze stanic učiní provozní přestávku, a pak uskutečnit volání.

133. V případě potřeby může obsluha rádiové stanice nadřízeného velitele (náčelníka, funkcionáře) vyvést některou ze stanic dané sítě na rádiový (radiodálnopisný) směr, převést do jiné rádiové sítě nebo na jiné provozní údaje. Toto se uskuteční pomocí tabulky radisty využitím významu políček: „VYSTUPTE ZE SÍTĚ A PŘELAĎTE SE NA RÁDIOVÝ SMĚR ČÍSLO . . . .“, „VARIANTA . . . .“ a udáním kmitočtu pomocí krycího označení (krycí číslo).

Příklad:

K A R	N D U
NDU DE KAR 27 618 K nebo NDU DE KAR 27 223 / 224 K	
KAR R K	NDU OK 27 618 K nebo NDU OK 27 223 / 224 K

27 = vystupte ze sítě . . . . .
618 = číslo rádiového směru
223/224 = krycí čísla pracovních kmitočtů (na prvním místě se udává vysílací kmitočet řídící rádiové stanice /vyzývající/ a za lomítkem se udává kmitočet podřízené rádiové stanice /vyzvané/).

Obdobně se vysílá přechod na záložní kmitočet. Radista protější rádiové stanice (NDU) potvrdí příjem pokynů tím, že vyšle zkratku „OK“ a opakuje údaje. Při dobré slyšitelnosti při zkráceném provozu lze vyslat odpověď: „NDU OK K“. Zkratkou „R“ oznamuje rádiová stanice KAR potvrzení správně přijatého návrhu stanicí NDU. Při zkráceném provozu při dobré slyšitelnosti pak jen: „KAR K“.

Po vzájemné dohodě se radisté obou rádiových stanic přeladí na nové provozní údaje a naváží spojení.

134. Přechod na provoz z rádiové sítě na rádiový směr a opačně se uskutečňuje na pokyn spojovacího náčelníka (velitele rádiové stanice). Příkaz k přechodu dává řídící stanice anebo rádiová stanice nadřízeného náčelníka (velitele). Podřízené rádiové stanice mohou podat návrh na přechod v odůvodněných případech.

Při přechodu na rádiový směr se provoz v rádiové síti zpravidla nepřerušuje (stálý poslech). Není-li k dispozici další přijímač nebo rádiová stanice pro příjem v síti, vystoupení ze sítě a přechod na rádiový směr dvou účastníků sítě se provádí jen se svolením řídící stanice.

Nenaváží-li po dohovoru pro přechod na rádiový směr (do rádiové sítě) účastníci spojení v průběhu 5 minut, činí dotaz v původní rádiové síti (směru), aniž přeruší příjem na kmitočtu nového rádiového směru (sítě).

135. Ve stálých rádiových sítích ministerstva vnitra se předávají telegramy zpravidla na pracovních kmitočtech a směrech. Rádiová stanice nabízející telegram udává součas-

ně s nabídkou i krycí číslo pracovního směru (kmitočtu), případně i druh provozu, kterým bude telegram předáván (A1, F1, rychlotelegrafie, radiodálnopis). Při stanovení pracovního směru pracuje stanice nabízející telegram na prvním kmitočtu a přijímající stanice na druhém kmitočtu pracovního směru. Při stanovení pracovního kmitočtu pracují obě stanice na shodném kmitočtu. Lze však také stanovit dva pracovní kmitočty oddělené lomítkem. V tom případě na prvním kmitočtu pracuje stanice vysílající telegram a na kmitočtu za lomítkem pracuje přijímající stanice.

136. Je-li provoz ve stálé rádiové síti organizován v pravidelných relacích, mohou rádiové stanice přejít na pracovní směr (kmitočet) až po skončení relace a musí se vrátit na volací kmitočet sítě nejpozději v příští relaci. Není-li to možné, jsou povinni zajistit na volacích kmitočtech poslech.

137. Pracuje-li rádiová síť nepřetržitým provozem, je řídící stanice povinna sledovat a zapisovat vystoupení kterékoli rádiové stanice ze sítě. Podřízené rádiové stanice jsou pak povinny po skončení práce na pracovním kmitočtu (směru) ohlásit návrat na volací kmitočet sítě řídící rádiové stanici. Způsob se stanoví v nařízení pro spojení.

138. V odůvodněných případech může spojovací náčelník nařídit rádiovým stanicím, které vystoupí ze sítě, trvalý poslech samostatným přijímačem na volacím kmitočtu rádiové sítě.

139. Příklady provozu v rádiových sítích MV:

a/ Nabídka telegramu s udáním pracovního směru s přechodem na radiodálnopisný provoz:

K A R	N D U
NDU DE KAR QTC 78 625 42 K	
	NDU OK K
nebo	

NDU DE KAR QTC 78 225/227 K	
	NDU OK K

QTC = mám pro vás telegram
78 = série telegramu (podle tabulky radisty)
625 = číslo pracovního směru
225/227 = čísla pracovních kmitočtů
42 = pracujte radiodálnopisem (podle tabulky radisty).

b/ Hlášení návratu na volací kmitočet rádiové sítě:

K A R (řídící stanice)	N D U (podřízená stanice)
	KAR DE NDU 58 K
KAR OK K	

58 = jsem trvale na příjmu (z tabulky radisty).

Hlava 9

Vyžadování a vysílání oprav

140. Nejasně přijaté nebo nezachycené skupiny telegramu radisté podtrhují a po skončení příjmu vyžadují jejich opakování. Opakování nezachycených nebo nejasně přijatých skupin se vyžaduje podle jejich pořadových čísel. Před pořadovými čísly vyžadovaných skupin se vysílá služební zkratka „GR" („W").

Vyžádání a vyslání oprav jednotlivých skupin textu telegramu:

K A R	N D U
KAR GR 10 GR 16 GR 21 K	
	NDU = (vyšle 10., 16., 21. skupinu) K
KAR R 12 K	

Radista, který vysílá opravu vyžadovaných skupin, vysílá přímo text bez opakování čísla skupiny ve vyžadovaném pořadí.

Při všech opravách se může používat zkratky „RPT" nebo otazníku („?"), které se vysílají před služební zkratkou pro vyžádání jednotlivých druhů oprav.

P ř í k l a d :

KAR RPT GR 10 GR 16 GR 21 K

nebo

KAR ? GR 10 GR 16 GR 21 K.

141. Vyžádání několika za sebou nepřijatých (nesprávně přijatých) skupin se uskutečňuje uvedením posledního a prvního pořadového čísla před začátkem a koncem několika nepřijatých skupin.

Nejsou-li přijaty nebo jsou-li nesprávně zachyceny skupiny 21 až 24, vyžaduje se opakování od 20. do 25. skupiny.

Vyžádání a vyslání oprav různých částí textu:

K A R	N D U
KAR AB 5 GR 11 BN 20 25 GR 36 AA 45 K	
	NDU = (vysílá text vyžadovaných skupin) K
KAR R 12 K	

Vysílání oprav jednotlivých částí textu se od sebe odděluje krátkou přestávkou ve vysílání. Radista, který obdrží požadavek na opakování, podtrhuje požadované skupiny a opakuje je v tom pořadí, jak byly vyžadovány. Přitom již neopakuje čísla skupin ani zkratky „AA", „AB", „BN" apod.

Opakované skupiny zapisuje přijímající radista přímo do volných míst blanketu telegramu nebo dodatečně opravuje text tím způsobem, že chybné skupiny přeškrtne a nadepíše správné. Nepochopí-li radista požadavek na opakování, dá si jej opakovat vysláním otazníku („?").

Před opakováním skupin se vždy vyšle zkratka „Rozděl".

142. Vyžádání úplného opakování:

K A R	N D U
KAR RPT AL K	
	NDU = 12 36 13 0900 = vyšle text K
KAR R 12 K	

U telegramů a zpráv, ve kterých je více než 20 % skupin (slov) nepřijato nebo nesprávně zachyceno, vyžaduje se úplné opakování zkratkou „RPT AL".

Zkratek („RPT", „AL", „AGN", „?") je možné používat nejen jako žádosti pro opakování všeho, co bylo právě vysláno, ale také pro opakování vyslaného telegramu.

143. Vyžádání opakování textu telegramu (zprávy) s použitím směrového volacího znaku:

O P L
OPL TXT K

	OPL = (vyšle celý text) K
OPL R 12 K	

144. Vyžádání a vyslání opravy hlavy telegramu, adresy a čísla telegramu:

K A R	N D U
	NDU PBL K
KAR 12 18 13 0750 K	
	NDU R 12 K
KAR ADS K	
	NDU = 89 KAR 41 K
KAR R 12 K	
KAR NR K	
	NDU 12 K
KAR R 12 K	

Byla-li chyba v došlém telegramu zpozorována až u šifrového orgánu, uskuteční se vyžádání opakování celého telegramu nebo jeho části služební zkratkou „RPT" s uvedením čísla telegramu a času podání.

145. Dodatečné vyžádání opravy textu dříve přijatého telegramu:

K A R	N D U
NDU DE KAR RPT NR 12 0730 BN 10 17 K	
	NDU NR 12 0730 = text K
KAR OK K	

Dodatečné vyžádání opravy dříve vyslaného telegramu je možno uskutečnit i tak, že se místo zkratky „RPT" uvede zkratka „RQ" a odpověď na žádost se uvede zkratkou „BQ".

Příklad:

— KAR RQ NR 12 .....

— NDU BQ NR 12 .....

Uvedených zkratek se používá rovněž i při vyžadování a vysílání oprav při dopravě několika telegramů v řadě.

146. Vysílání oprav při dopravě telegramů s opakováním (zpětná kontrola) při simplexním spojení s použitím skupinových volacích znaků:

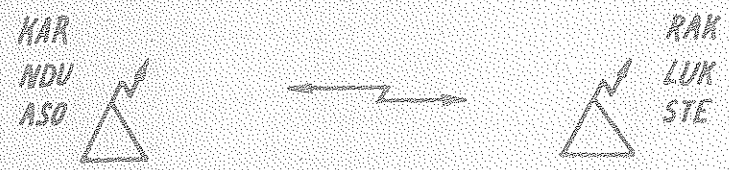

KAR NDU ASO	RAK LUK STE
STE DE KAR QTC 89 K	
	STE GA K

KAR 12 54 13 1150 = 89 = text = RPT K	
	STE 12 54 13 1150 = 89 = text K
KAR GR 11 GR 17 GR 20 BN 30 38 AA 45 = text K	
	STE = text K
KAR OK K	

Radista při zpětném opakování zjistil nesprávně přijaté skupiny 11 17 20 31 až 37 a vše za 45. skupinou. Oznámí to přijímající rádiové stanici, vyšle „Rozděl" a znovu vysílá text v uvedeném pořadí. Radista přijímající rádiové stanice opravený text znovu opakuje. Správnost opakovaného textu potvrdí vysílající rádiová stanice zkratkou „OK".

147. Vyžádání opravy, nesouhlasí-li počet skupin při použití skupinových volacích znaků:

KAR NDU ASO	RAK LUK STE
ASO QTB QLQ K	
	RAK = text 10., 20., 30. skupiny K
ASO BN 20 30 K	
	RAK = text 20. až 30. skupiny K
ASO R 12 K	

Nesouhlasí-li v přijatém telegramu počet skupin a není-li ve skupinách chyba, vyžádá si přijímající radista opakování každé desáté skupiny telegramu služební zkratkou „QLQ".

Souhlasí-li například 10. a 20. skupina a 30. nesouhlasí,

je vypuštěna některá skupina mezi 20. a 30. skupinou. V tomto případě radista přijímající rádiové stanice vyžaduje opakování všeho mezi 20. a 30. skupinou (viz příklad).

Nesouhlasí-li počet skupin a k chybě došlo při vysílání hlavy telegramu nebo chybným označením počtu skupin, oprava se provede zkratkou „QTB" s uvedením skutečného počtu skupin:

K A R	N D U
KAR QTB ? K	
	NDU QTB 50 K
KAR R 12 K	

148. Nezachytil-li radista při duplexním provozu některou skupinu nebo nemá-li jistotu, že ji zachytil správně, přeruší provoz vysílajícího radisty a vyžádá si opakování všeho od poslední správně přijaté skupiny.

P ř í k l a d :

BK 53852 K, anebo . . . . 53852 K
(text skupiny, ne pořadové číslo skupiny).

Hlava 10

Pravidla zkráceného telegrafního provozu

149. Pravidla zkráceného telegrafního provozu zvyšují jeho operativnost. Ve všech rádiových sítích a směrech se při dobré slyšitelnosti uskutečňuje rádiový provoz pokud možno bez volacích znaků.

Radista je povinen projevovat rozumnou iniciativu ve zkracování služebního vysílání při navazování spojení, při přechodu na jiné kmitočty apod.

Při duplexním a dusimplexním provozu se uskutečňuje navázání spojení, nabídka telegramu a jeho potvrzení s těmito rozdíly:

— rádiová stanice, která přijímá volání, průběžně na ně odpovídá, aniž čeká na konec vysílání,
— vysílající rádiová stanice, která uslyší odpověď na své volání, přeruší ihned vysílání, aniž ukončí celé volání,
— při nezachycení některé skupiny nebo při nejistém příjmu přerušuje radista na přijímající stanici provoz vysílající stanice,
— vysílající stanice, jakmile zjistí, že provoz byl přerušen, přeruší další vysílání skupin,
— dlouhé telegramy se potvrzují po každých 50 skupinách (slovech) textu při správném příjmu zkratkou „K",
— po navázání spojení při „QSA 4" se provoz vede bez volacích znaků.

Pro zkrácení a zrychlení provozu je třeba využívat v plném rozsahu všech technických prostředků, například undulátoru, rychlotelegrafu, magnetofonu, radiodálnopisu apod.

Hlava 11

Prověřování rádiových stanic

150. Prověření rádiové stanice při navazování spojení se zásadně uskutečňuje vždy, když je nejistota o příslušnosti stanice k rádiové síti nebo směru. Prověření stanic provede radista se svolením velitele rádiové stanice (velitele směny apod.). Se stanicemi, které nesprávně odpovídají na prověření, se přerušuje spojení a radista je povinen tento případ hlásit svému nadřízenému náčelníkovi (veliteli).

Při jednostranném spojení (pro identifikaci vysílající stanice) může vysílající stanice periodicky anebo před vysíláním každé důležité zprávy vyslat prověření.

Způsob prověřování rádiových stanic se určuje zvláštním nařízením nebo nařízením spojovacího náčelníka, který spojení organizuje.

Hlava 12

Kontrola pohotovosti rádiového spojení

151. Cílem kontroly pohotovosti rádiového spojení je udržet rádiové spojení v trvalé pohotovosti a zkontrolovat připravenost radistů ve službě. Uskutečňuje se zpravidla v době zákazu rádiového vysílání a při dlouhých přestávkách v rádiovém provozu.

Kontrola spojení může být buď jednostranná (jenom volání) nebo oboustranná (volání i odpověď) a vysílá se ve formě signálu, krátké zprávy nebo zvláštních telegramů. **Oboustranná kontrola spojení musí být krátká.**

Při jednostranných kontrolách spojení se potvrzení přijatých signálů a krátkých zpráv (telegramů) zpravidla vysílá po jiných spojovacích kanálech.

Dobu a způsob kontroly spojení určuje spojovací náčelník, který organizuje spojení, se zřetelem na stupeň omezení vysílání rádiových stanic. **Provádění kontroly spojení z iniciativy radistů je zakázáno.**

Pokyny pro provádění kontroly pohotovosti rádiového spojení vydává příslušný velitel rádiové stanice (velitel směny) v souladu s nařízeními nadřízených náčelníků pro provádění kontroly.

Hlava 13

Přechod na záložní kmitočty

152. Přechod na záložní kmitočet se uskutečňuje při zhoršených podmínkách šíření rádiových vln, při rušení rádiového provozu nebo na základě pokynů v provozních údajích.

Záložní kmitočty mohou být určeny pro každou síť zvlášť anebo je pro několik sítí určena skupina záložních kmitočtů. Volba potřebného záložního kmitočtu se uskutečňuje s přihlédnutím k úrovni rušení na záložních kmitočtech a k možnostem šíření rádiových vln do žádaných míst. Radista, který navrhuje změnu kmitočtu, je povinen se přesvědčit, zda navrhovaný kmitočet je způsobilý k vedení provozu. Přechod na záložní kmitočet povoluje řídicí rádiová stanice.

Přechod se může uskutečňovat na společný záložní kmitočet nebo na záložní přijímací kmitočet.

153. Přechod na záložní přijímací kmitočet se provádí takto:

- radista navrhne účastníkovi změnit vysílací kmitočet,
- účastník vyšle na pracovním kmitočtu souhlas,
- radista vyžadující změnu kmitočtu vyšle potvrzení správně přijatého návrhu a přeladí přijímač na záložní kmitočet,
- účastník přeladí vysílač na záložní kmitočet a naváže na něm spojení.

154. Při provozu na rádiovém směru a při velmi slabé slyšitelnosti nebo při silném rušení, kdy nelze přijmout souhlas účastníka, radista vyšle dvakrát návrh na změnu kmitočtu, přeladí svůj přijímač a sleduje činnost účastníka.

Nepodaří-li se zachytit účastníka do 2 minut na záložním kmitočtu, opakuje se návrh na přechod na záložní kmitočet na pracovním kmitočtu do té doby, dokud účastník návrh nezachytí, nejdéle však po dobu pěti minut. Jestliže není na rádiovém směru v průběhu pěti minut navázáno spojení, potom radista, který vyslal návrh, ohlásí případ svému nejbližšímu nadřízenému a uskutečňuje podle možností příjem na pracovním i záložním kmitočtu současně, dokud nezachytí signál hledaného účastníka.

155. Při úplném zarušení signálů účastníků na pracovním kmitočtu rádiové sítě (směru), kdy je předem nemožné vyslat a přijmout návrh na přechod na záložní kmitočet u obou účastníků, navážou spojení mezi sebou na záložním kmitočtu, aniž vyčkají nabídku na přechod; podle možností však zachovávají příjem i na pracovním kmitočtu.

156. Návrh na přechod na záložní kmitočet se vysílá podle tabulky radisty nebo služebním signálem určeným nařízením pro spojení. Nominální hodnoty kmitočtů se označují krycími čísly nebo jiným určeným způsobem.

P ř í k l a d :

K A R	N D U
NDU DE KAR 78 236 K	
	KAR DE NDU OK 78 236 K
KAR R K	

78 = kód z tabulky radisty,
236 = krycí číslo záložního kmitočtu.

Je-li provoz ve stejné skupině kmitočtů veden delší dobu a dochází-li k častému přeladování, kóduje se tabulkou radisty i krycí číslo kmitočtu (nejdříve se udá kód pro přeladění, dále „ČTĚTE ČÍSLICE" a krycí číslo kmitočtu se zakóduje).

157. Návrh na přechod na záložní kmitočet mohou se svolením velitele rádiové stanice (velitele směny) vysílat radisté řídicí rádiové stanice i podřízených rádiových stanic v závislosti na provozních podmínkách.

Hlava 14

Zvláštnosti provozu na rádiových stanicích, které nemají význam pro nepřátelský průzkum

158. Rádiovými stanicemi, které nemají význam pro nepřátelský průzkum, jsou především stanice, jejichž provoz nesouvisí se služební nebo bojovou činností vojsk či Sboru